

Stikstof vs Natuurherstel

Maatregelenpakket (Startpakket):

- AMvB vergunningsvrije verduurzamingsactiviteiten
  - Verduurzamingsactiviteiten die stikstof verminderen
  - Beheermaatregel ipv nieuwe activiteit
  - Tijdelijke bouwpiek maximaal 3 jaar

‘We hebben mensen nodig die over de hokjes heen kunnen kijken’

Nieuwe opleiding Strategisch Adviseur Leefomgeving moet verbinders opleiden voor de openbare ruimte

Ambities als ‘vergroenen’, ‘biodiversiteit versterken’ en ‘klimaatadaptief bouwen’ duiken overal op in visies en beleidsstukken, maar blijven volgens Suzanne Driessen te vaak abstracte termen zonder duidelijke vertaling naar uitvoering, keuzes en meetbare resultaten. Vanuit IPC Groene Ruimte ontwikkelde zij daarom de nieuwe opleiding Strategisch Adviseur Leefomgeving. ‘We moeten af van het denken in losse vakjes. Niet omdat verschillen verdwijnen, maar omdat de opgaven te groot zijn geworden om ze apart op te lossen.’

Auteur: Karlijn Raats

Sinds de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 zijn veel organisaties nog zoekende. Driessen ziet dat dagelijks terug in de praktijk. Volgens haar is hokjesdenken vanuit woningbouw, klimaatadaptatie, waterberging, biodiversiteit en (energie-)infrastructuur nog steeds hardnekkig door de concurrentie om dezelfde ruimte. Juist daarom ontwikkelde IPC Groene Ruimte de nieuwe opleiding Strategisch Adviseur Leefomgeving. ‘Iedereen verdedigt nog steeds vooral zijn eigen belang, terwijl dat eigenlijk niet meer kan. We hebben simpelweg niet genoeg ruimte om iedere opgave apart op te lossen. Juist daarom moeten disciplines elkaar veel eerder opzoeken en leren hoe ze elkaar kunnen versterken.’

De opleiding richt zich op professionals die werken aan beleid en uitvoering binnen de leefomgeving, zoals beleidsadviseurs, projectleiders, assetmanagers, programmamanagers en bestuursadviseurs. Deelnemers leren werken met de kerninstrumenten van de

Omgevingswet, zoals omgevingsvisies, programma’s, regels en omgevingsverordeningen. Maar volgens Driessen draait het om veel meer dan juridische kennis alleen. ‘Integraal werken is vooral succesvol als je weet hoe je de juiste informatie uit verschillende vakgebieden haalt, openstaat voor andere disciplines en gevoel krijgt bij hun knelpunten. Vervolgens moet je belangen met elkaar kunnen verbinden. Je moet de samenhang leren zien.’

Soms geven, soms nemen

Toch betekent integraal werken volgens Driessen niet dat alle belangen altijd overal even zwaar wegen. ‘Integraliteit betekent niet dat iedereen overal zijn zin krijgt. Dat werkt niet,’ zegt ze. ‘Soms geef je op een plek meer ruimte aan water en groen en ergens anders juist aan woningbouw of infrastructuur. Het gaat om het grotere plaatje. Er zijn juist veel kansen om elkaar te versterken. Als je bijvoorbeeld voldoende ruimte maakt voor groen en water, kun je soms ook de inrichting van de rio-

Maanwijk Leusden - Foto: Lieke Willems

lering slimmer organiseren. Dan los je meerdere vraagstukken tegelijk op.'

Binnen bouwteams in de civiele techniek zijn partijen veel meer gewend om vroegtijdig risico's, belangen en informatie met elkaar te delen. De samenwerking wordt daar vooraf minutieus ingericht met vaste overlegmomenten, duidelijke afwegingskaders en manifesteren van gezamenlijke verantwoordelijkheden. Dat levert meestal tijdswinst en betere kwaliteit op. Wat kunnen groene disciplines daarvan leren? Driessen hoeft daar niet lang over na te denken. 'Groene werkvelden waren van oudsher gewend om als laatste aan tafel te komen. Eerst werden woningbouw, infrastructuur en techniek bepaald en daarna mocht groen kijken wat er nog overbleef. Maar die positie verandert snel. Groen is allang niet meer alleen aankleding. Het gaat tegenwoordig over gezondheid, klimaatadaptatie, hittestress, wateropvang en biodiversiteit. Dat betekent dat groen vanaf het begin moet meepraten.'

Budgetten slimmer combineren

Een knelpunt voor integraal werken is de manier waarop budgetten binnen overheden zijn georganiseerd. Die zijn vaak verdeeld per afdeling of beleidsprogramma, terwijl de opgaven juist integraal zijn. Toch ziet Driessen in de praktijk kansen. 'Als je zichtbaar maakt

waar opgaven elkaar ondersteunen, ontstaat vaak meer ruimte dan mensen denken om budgetten slimmer te combineren.' Zo kunnen volgens haar investeringen in bijvoorbeeld klimaatadaptatie, waterbeheer en vergroening elkaar juist versterken voor meer rendement uit dezelfde middelen.

Communicatie: nieuw type professional

Als groen een gelijkwaardige plek aan de ronde tafel krijgt, is het nodig uit de wachtende houding van weleer te stappen, concreet en stevig te formuleren welke maatregelen nodig zijn en waarom. Niet vanuit drammerigheid, maar vanuit gelijkwaardigheid en gezamenlijk eigenaarschap. Driessen knikt. 'Integraal werken vraagt om een ander type professional. Bestuurlijke sensitiviteit en communicatie naar stakeholders zoals wethouders, bewoners, belangengroepen, financiers en verschillende afdelingen zijn essentieel. In de opleiding krijgen deelnemers daarom ook lessen in communicatie, participatie en bestuurlijke afwegingen. Om deelnemers goed voor te bereiden op de praktijk, worden deelnemers tijdens de opleiding begeleid met coaching en intervisie. We besteden expliciet aandacht aan situaties waarin je weerstand krijgt. Wat doe je als afdelingen blokkeren? Hoe de-escaleer je constructief? Dat soort vaardigheden zijn ontzettend belangrijk.'

Een belangrijk onderdeel van de opleiding draait daarnaast om het concreet maken van ambities. Volgens Driessen worstelen veel organisaties nog met het vertalen van abstracte doelen naar meetbare maatregelen. 'Veel beleid blijft hangen in woorden als "duurzaam", "groen" of "gezond". Maar wat betekent dat precies? Hoe maak je dat toetsbaar? We laten zien hoe je van een vage ambitie naar concrete maatregelen komt. Welke risico's hangen eraan? Wat heeft prioriteit? Hoe maak je keuzes inzichtelijk? Als je belangen en effecten concreet maakt, kun je ook veel beter uitleggen waarom bepaalde keuzes nodig zijn.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!